

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/35/2024
Identifikačné číslo spisu:	8319206144
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8319206144.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: J. E., narodenej XX. D. XXXX, T. F. B., R. Č.. XXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JUDr. Jozef Madej s. r. o., Bratislava, Tomášikova 30, IČO: 56 138 768, proti žalovanému: D. E., narodeného XX. C. XXXX, T. F. B., R. Č.. XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou Karkó s.r.o., Žilina, Obchodná 8985/5A, IČO: 50 158 121, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 7C/15/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. mája 2023 sp. zn. 2Co/29/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. mája 2023 sp. zn. 2Co/29/2022 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 7. februára 2022 č. k. 7C/15/2019 - 909 výrokom I. vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal nehnuteľnosti:

1. na LV č. XXXXX, okres Bratislava III, obec T. - E.. Č.. S., kat. úz. S.

- pozemok registra C KN parc. č. 683/36 zastavané plochy a nádvoria o výmere 192 m², pod B17 v podiele 1/62, pod B20 v podiele 1/62

2. na LV č. XXXXX, okres Bratislava III, obec T. - E.. Č.. S., kat. úz. S.

- iný nebytový priestor č. 7, pod B 23, č. vchodu S. X, 1. p., súp. č. stavby XXXX na pozemkoch registra C KN č. 674/56, 683/41, 683/79, 683/80, 683/81, 683/82, 683/84 a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1760/1177180 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu

- byt č. XX-T. pod B 2, č. vchodu S. X, 2. p., súp. č. stavby XXXX na pozemku registra C KN č. 674/56, 683/41, 683/79, 683/80, 683/81, 683/82, 683/84 a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 69020/1177180 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu

- iný nebytový priestor č. 1 pod B 17, č. vchodu S. X, 1. p., súp. č. stavby XXXX na pozemkoch registra C KN č. 674/56, 683/41, 683/79, 683/80, 683/81, 683/82, 683/84 a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1700/117718 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu

- byt č. T. XX pod B 10, č. vchodu S. X, 4. p., súp. č. stavby XXXX na pozemkoch registra C KN č.

674/56, 683/41, 683/79, 683/80, 683/81, 683/82, 683/84 a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 69020/117718 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu

3. na LV č. XXXXX, okres Bratislava III, obec T. - E.. Č.. S., kat. úz. S.

- pozemok registra C KN parc. č. 683/41, zastavané plochy a nádvorí o výmere 170 m²
- pozemok registra C KN parc. č. 683/50, zastavané plochy a nádvorí o výmere 141 m²
- pozemok registra C KN parc. č. 683/79, zastavané plochy a nádvorí o výmere 117 m²
- pozemok registra C KN parc. č. 683/81, zastavané plochy a nádvorí o výmere 8 m²
- pozemok registra C KN parc. č. 683/82, zastavané plochy a nádvorí o výmere 25 m²
- pozemok registra C KN parc. 683/83, zastavané plochy a nádvorí o výmere 11 m²,

pod B 15 v podiele 69020/117718, pod B 16 v podiele 176/1177180, pod B 32 v podiele 1700/117718, pod B 33 v podiele 69020/1177180

4. na LV č. XXXXX, okres Bratislava III, obec T. - E.. Č.. S., kat. úz. S.

- stavbu podzemná garáž, S. so súp. č. XXXX, na pozemku C KN s parc. č. 674/50, 683/36, 683/39, 683/41, 683/42, 683/49, 683/50, 683/51, 683/52, 683/53, 683/54, 683/55, 683/56, 683/57, 683/58, 683/59, 683/60, 683/61, 683/62, 683/63, 683/64, 683/65, 683/66, 683/67, 683/68, 683/69, 683/70, 683/71, 683/72, 683/73, 738/66, 738/67, 738/68, 738/69, pod B17 v podiele 1/62, pod B 20 v podiele 1/62, nehnuteľnosti v hodnote 398.000 eur. Výrokom II. prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného finančné prostriedky na účte vedenom v S. T. Z. J., č. ú. XXXXXXXXX, vo výške 4.052,63 eur a na účte vedenom v J. J., I..J., č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, vo výške 953,43 eur. Výrokom III. zaviazal žalovaného splatiť dlh J. J., I..J. zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorého výška ku dňu 24. 08. 2018 bola 112.139,60 eur. Výrokom IV. zaviazal žalovaného titulom úplného vyrovnania podielov zaplatiť žalobkyni sumu 300.000 eur, a to sumu 100.000 eur v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku a sumu 200.000 eur v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom V. rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. Výkonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že manželstvo strán sporu bolo právoplatne rozvedené ku dňu 24. 08. 2018.

1.2. V priebehu súdneho konania došlo k ustáleniu masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj ako „BSM“), ktorú tvorili nehnuteľnosti v hodnote 398.000 eur, finančné prostriedky na účtoch žalovaného vo výške 5.006,06 eur, dlh zo zmluvy o úvere uzatvorenej stranami konania vo výške 112.139,60 eur a cena obchodného podielu, ktorý bol v priebehu súdneho konania prevedený na tretí subjekt v hodnote 4.500 eur.

1.3. Spornou v konaní bola suma finančných prostriedkov spotrebovaných žalovaným na jeho osobné účely, ktorú žalobkyňa žiadala zohľadniť pri určení vyrovnacieho podielu. V tomto smere žalobkyňa súdu predložila daňové priznania podané žalovaným na území Slovenskej republiky a vychádzala z toho, že zahraničné príjmy zo závislej činnosti žalovaného v nich uvedené, ktoré boli vyňaté zo zdanenia, sú v nich uvedené ako príjmy netto. Žalovaný výšku týchto príjmov nepoprel, ale namietal, že sa jedná o príjmy brutto, ktoré podliehali daňovej povinnosti v zahraničí. Súd prvej inštancie dospel k názoru, že príjmy zo zahraničia zo závislej činnosti uvádzané žalovaným v daňových priznaniach, sú príjmami brutto a nie netto.

1.4. V rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva súd vychádzal tiež zo skutočností, že o príjmy rodiny sa v prevažnej miere počas trvania manželstva pričínal žalovaný. Časť týchto príjmov bola spotrebovaná pre účely rodiny, časť príjmov na účely zabezpečenia potrieb žalovaného v súvislosti s výkonom jeho činnosti ako futbalového reprezentanta a časť príjmov bola vložená výlučne do jeho osobného vlastníctva a časť spotrebovaná výlučne na jeho osobné účely. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že tieto skutočnosti je potrebné zohľadniť pri určení výšky vyrovnacieho podielu a zároveň prihliadať na zásadu, aby súd rozhodol o prikázaní veci do výlučného vlastníctva tak, aby vyrovnací podiel bol čo najnižší. Zistil, že zo spoločných prostriedkov suma 450.000 eur bola použitá na výstavbu rodinného domu žalovaného v jeho výlučnom vlastníctve, a preto žalobkyni vznikol nárok na vrátenie hodnoty takto vynaložených prostriedkov. Taktiež v priebehu manželstva vynaložil žalovaný finančné prostriedky na kúpu motorového vozidla vo výške 60.000 eur, ktoré vozidlo bolo následne zapísané na tretí subjekt a už nepatrí do masy vyporiadavaného BSM. Podľa súdu prvej inštancie, na výlučne svoje osobné účely nesúvisiace s výkonom činnosti futbalového reprezentanta, požil žalovaný finančné prostriedky vo výške 525.000 eur (cestovanie, dovolenky, zábava, investičné fondy) a dospel k záveru, že aj tieto skutočnosti je potrebné zohľadniť pri určení vyrovnacieho podielu. Pri určení, ktoré veci majú

byť prikázané do výlučného vlastníctva tej - ktorej strane sporu vychádzal najprv zo zhodných tvrdení strán sporu. Pokiaľ sa jedná o finančné prostriedky na účtoch žalovaného, tieto prikázal do jeho výlučného vlastníctva. Strany sporu sa nezhodli na spôsobe vyporiadania nehnuteľných vecí. V tomto smere súd prvej inštancie prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne nehnuteľnosti tak, aby vyrovnací podiel, na zaplatenie ktorého žalovaný bude zaviazaný, bol čo najnižší. Ustálil, že hodnota vyporiadavanej masy BSM je daná sumou 403.606,06 eur (cena nehnuteľností 398.000 eur + finančné prostriedky na účtoch v hodnote 5.006,06 eur) a pre určenie výšky vyrovnacieho podielu je potrebné zobrať do úvahy aj finančné prostriedky, ktoré žalovaný získal odpredajom obchodného podielu vo výške 4.500 eur, investície vložené do domu žalovaného v hodnote 450.000 eur a finančné prostriedky spotrebované žalovaným na osobné účely v hodnote 585.000 eur (525.000 eur + 60.000 eur). Vo finančnom vyjadrení tak celkovo hodnota masy vyporiadavanej BSM bola 1.442.506,06 eur. Podiel 1/2-vice tvoril 721.253,03 eur. V rámci širšieho vyporiadania súd prihladol aj na úver poskytnutý stranám počas trvania manželstva, zostatok ktorého predstavuje 112.139,60 eur ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva a zaviazal žalovaného tento dlh splatiť, aby vyrovnací dlh bol v čo najnižšej sume. Nezohľadnil záväzok žalobkyne vo výške 120.000 eur, ktorý mal predstavovať jej osobnú povinnosť voči právnomu zástupcovi, ktorý ju zastupoval v iných súdnych sporoch vedených so žalovaným. Podľa súdu prvej inštancie, takýto jej osobný záväzok nebolo možné zohľadniť v rámci širšieho vyporiadania v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva.

1.5. Vzhľadom na to, že nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne, titulom vyrovnania by mal žalovaný vyplatiť žalobkyni sumu 267.183,23 eur (721.253,03 eur - 398.000 eur - 56.069 eur ako polovica zo sumy dlhu 112.139,60 eur). Súdu prvej inštancie sa však javili ako neprimerane vysoké aj výdavky žalovaného na stravu a reštaurácie, ktoré za obdobie trvania manželstva vyčíslil sumou 220.000 eur. Prihladol na to, že žalovaný financoval stravu svojej rodine v Anglicku, tiež mal zvýšené výdavky so stravovaním počas jeho pôsobenia v zahraničí, avšak doklady preukazujúce až takú výšku použitých prostriedkov súdu nepredložil a ich opodstatnenosť ani nepreukázal.

1.6. Súd prvej inštancie po zohľadnení všetkých týchto okolností uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobkyni vyrovnací podiel v rozsahu 300.000 eur a určil dlhšiu lehotu na zaplatenie tohto dlhu tak, že sumu 100.000 eur uložil žalovanému zaplatiť v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku a 200.000 eur v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

1.7. Náhradu trov konania stranám nepriznal s ohľadom na znenie § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Uviedol, že každá zo strán sporu bola čiastočne úspešná, nakoľko došlo k pomernému uspokojeniu oboch účastníkov konania, preto rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov. Zdôraznil, že v tomto prípade ani nebolo možné ustáliť mieru úspechu strán v konaní, nakoľko strany prednášali v priebehu konania ohľadom rozsahu a hodnoty majetku patriaceho do BSM rôzne tvrdenia a návrhy.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 24. mája 2023 sp. zn. 2Co/29/2022 výrokom I. rozsudok prvostupňového súdu potvrdil a výrokom II. rozhodol tak, že stranám nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konštatoval, že súd prvej inštancie v konaní v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil aj správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, osvojil si náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkázal.

2.2. Zároveň nezistil okolnosti, pre ktoré by mali byť určené iné než rovnaké podiely strán konania pri vyporiadaní ich bezpodielového spoluvlastníctva. Nebolo sporné, že žalovaný počas trvania manželstva strán sporu dosahoval zásadne vyššie príjmy z vykonávanej zárobkovej činnosti v porovnaní so žalobkyňou, avšak je zrejmé, že zo vzťahu strán sporu pochádzajú štyri maloleté deti, o ktoré sa počas trvania manželstva žalobkyňa riadne starala a zároveň riadnym spôsobom obstarávala spoločnú domácnosť.

2.3. Nepochybne spornou otázkou v konaní, podľa odvolacieho súdu, bola hodnota finančných prostriedkov, ktoré žalovaný spotreboval na osobné účely a ktorých rozsah žalobkyňa žiadala pri vyporiadaní zohľadniť. V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne ustálil, že o príjmy rodiny sa v prevažnej miere počas trvania manželstva pričínal žalovaný, časť týchto príjmov bola spotrebovaná pre

účely rodiny, časť príjmov na účely zabezpečenia potrieb žalovaného v súvislosti s výkonom jeho športovej činnosti, časť príjmov bola vložená výlučne do jeho osobného vlastníctva a časť výlučne na osobné účely žalovaného.

2.4. Podľa predložených daňových priznaní k dani z príjmov fyzickej osoby (č. l. 145 a nasl.) celkový úhrn príjmov žalovaného od všetkých zamestnávateľov dosiahol v období roka 2013 sumu 861.599,35 eur, v roku 2014 sumu 868.452,95 eur, v roku 2015 sumu 535.612,50 eur, v roku 2016 sumu 360.871,03 eur, v roku 2017 sumu 343.124,12 eur a v roku 2018 sumu 134.227,24 eur, a súd prvej inštancie vyhodnotil, že tieto príjmy zo závislej činnosti žalovaného sú v spomínaných daňových priznaniach uvádzané ako brutto príjmy.

2.5. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že finančné prostriedky v rozsahu 450.000 eur boli použité v čase trvania manželstva na rekonštrukciu rodinného domu nachádzajúceho sa vo Veľkej Británii, ktorý je vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Skutočnosť, že by sa žalobkyňa stala vlastníčkou tejto nehnuteľnosti po rozvoze účastníkov konania na základe rozhodnutia súdu v Anglicku, nebola v konaní nepochybným spôsobom preukázaná.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na vyjadrenie žalobkyne, že pred rodinným súdom v Liverpoole prebiehalo konanie č. LV 190 D 01963, v ktorom sa riešilo určenie vyživovacej povinnosti zo strany žalovaného k maloletým deťom. Predložila aj listinné dôkazy osvedčujúce toto tvrdenie (č. l. 284 a nasl.). Zároveň však opakovane zdôrazňovala, že konanie pred rodinným súdom v Anglicku bolo začaté len z dôvodu, že súd na území SR nemal právomoc rozhodnúť o úprave práv a povinností k maloletým deťom, čo vyplynulo z rozhodnutia o rozvoze manželstva účastníkov konania. Rodinný súd v Anglicku tak rozhodoval o maloletých deťoch v rámci rodinného práva a nie o majetkových veciach bývalých manželov. V rámci tohto konania však rodinný súd zohľadňoval všetky majetkové pomery rodičov maloletých detí. Preto na zabezpečenie výživy maloletých detí vydal anglický súd príkaz, aby žalovaný previedol rodinný dom zo svojho výlučného vlastníctva do vlastníctva matky maloletých detí na zabezpečenie ich výživy. Uvedené však predpokladalo rešpektovanie príkazu súdu zo strany žalovaného v zmysle tom, že mal podpísať príslušné dokumenty, avšak žalovaný túto súčinnosť súdu neposkytol, a preto tvrdila, že bude obnovené súdne konanie ohľadom predmetnej nehnuteľnosti. Tieto tvrdenia podľa odvolacieho súdu žalovaný v konaní relevantne nepoprel a nepreukázal, že by potrebnú, vyššie popísanú súčinnosť poskytol a že by aktuálne táto nehnuteľnosť reálne tvorila predmet výlučného vlastníctva žalobkyne, čo súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne akcentoval.

2.6. Zhodnotil, že súd prvej inštancie sa dôsledne zaoberal opodstatnenosťou a rozsahom finančných prostriedkov, ktoré žalovaný za trvania manželstva použil na svoje osobné účely, priamo nesúvisiace s výkonom jeho športovej činnosti. S ohľadom na ich výšku správne aj túto finančnú čiastku (525.000 eur) zohľadňoval pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu a určovaní výšky vyrovnacieho podielu.

2.7. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie aj námietku žalovaného, že žalobkyňa počas trvania manželstva pre svoju výlučnú osobnú potrebu minula sumu 855.000 eur. Nebolo totiž sporné, že tieto finančné prostriedky sa nachádzali na účte v peňažnom ústave v Anglicku, časť z nich bola použitá na rekonštrukciu už spomínaného rodinného domu, ktorého vlastníkom je žalovaný a predovšetkým s týmito finančnými prostriedkami nepochybne disponoval aj samotný žalovaný.

2.8. Súd prvej inštancie preto v dôsledku tejto dôkaznej situácie správne zistil, že vo finančnom vyjadrení celková hodnota masy vyporiadavaného BSM je daná sumou 1.442.506,06 eur (cena nehnuteľnosti vo výške 398.000 eur, finančné prostriedky na účtoch v hodnote 5.006,06 eur, finančné prostriedky získané odpredajom obchodného podielu žalovaného vo výške 4.500 eur, investície vložené do domu žalovaného v hodnote 450.000 eur a finančné prostriedky spotrebované žalovaným na osobné účely v hodnote 525.000 eur + 60.000 eur, keď v poradí posledná finančná čiastka predstavuje hodnotu finančných prostriedkov použitých na kúpu motorového vozidla, ktoré následne žalovaný previedol na tretí subjekt). Každý zo strán by tak mal pripadnúť podiel v hodnote 721.253,03 eur a v tomto smere zároveň bolo potrebné zohľadniť aj poskytnutý úver stranám konania počas trvania manželstva, z ktorého dlh ku dňu zániku BSM bol daný sumou 112.139,60 eur.

Podľa odvolacieho súdu bol správne vyčíslený rozsah vyrovnacieho podielu, ktorý má žalovaný vyplatiť žalobkyňu, keďže do jej výlučného vlastníctva boli prikázané nehnuteľnosti nachádzajúce sa na území SR, a to pri zohľadnení ďalších výdavkov žalovaného vynaložených na osobné účely po dobu trvania

manželstva (strava, reštaurácie) ako súčasť BSM, nakoľko ich prvoinštančný súd vyhodnotil ako neprimerane vysoké a ich opodstatnenosť nebola v konaní preukázaná.

2.9. S poukazom na všetky vyššie uvádzané dôvody odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 CSP. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 a nasl. CSP, žalovaný vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalobkyňa trovy tohto štádia konania nežiada priznať.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej ako „dovolateľ“) dovolanie. Svoje dovolanie odôvodnil poukazom na § 420 písm. f) CSP a poukazom na § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ:

a) uviedol, že súd prvej inštancie a ani odvolací súd žiadnym spôsobom nezdôvodnili, prečo zahrnuli sumu vo výške 525.000 eur do masy BSM a prečo by mal žalovaný uvedenú sumu nahradiť postupom podľa § 150 OZ. Dovolateľ si v tejto súvislosti kladie otázku, z akého dôvodu súdy považovali spotrebovanie uvedených prostriedkov na uvedený účel za konanie žalovaného v rozpore s § 145 ods. 1 OZ, pretože len v takom prípade by mohli uvedené prostriedky zahrnúť do masy BSM, ako vyplýva z judikatúry uvedenej v čl. III jeho dovolania.

b) zároveň namietal arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, ako aj rozsudku prvostupňového súdu, ktorá je podľa dovolateľa spôsobená aj zjavne nedostatočným, nelogickým a chybným zdôvodnením toho, prečo súdy zahrnuli do masy BSM sumu 450.000 eur, ktorá bola použitá na rekonštrukciu domu v A. Argumentoval tým, že predmetný dom bol po rozvoze prikázaný súdnym rozhodnutím vo Veľkej Británii do vlastníctva žalobkyne, čo v konaní ani nebolo sporné. Ak žalobkyňa v priebehu konania argumentovala tým, že si žalovaný nesplnil formálne náležitosti potrebné k vykonaniu prepisu (vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalobcu) tak potom nebolo v konaní sporné, že súdy vo Veľkej Británii priznali vlastníctvo domu žalobkyni a súdy mali minuté finančné prostriedky na rekonštrukciu tohto domu odpočítať od podielu žalobkyne a nie naopak.

3.2. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP zadefinoval dovoláciu otázku, či v danom prípade mali byť do masy BSM zahrnuté finančné prostriedky vo výške 525.000 eur, ktoré žalovaný spotreboval počas manželstva na dovolenky, cestovanie, zábavu a nakupovanie a ktoré v časti investoval do investičných fondov. Podľa názoru žalovaného odvolací, ako aj súd prvej inštancie, vyhodnotili túto právnu otázku nesprávne a v rozpore s doterajšou praxou odvolacieho súdu, tieto prostriedky zahrnuli do masy BSM a zaviazali žalovaného k náhrade aj napriek skutočnosti, že na to neboli splnené zákonné podmienky.

Poukázal na to, že dovolací súd vo svojej doterajšej rozhodovacej praxi zastáva názor, že pokiaľ jeden z manželov nakladal s úsporami patriacimi do BSM v rozpore s § 145 ods. 1 OZ, je potrebné takéto prostriedky zahrnúť do BSM a vyporiadať. Ide teda o posúdenie, či nakladanie s majetkom v konkrétnom prípade tvorí obvyklú správu majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Podľa dovolateľa, to či v konkrétnej veci ide vzhľadom k majetkovým pomerom manželov o obvyklú správu, ponecháva zákon na úvahe súdov rozhodujúcich o vyporiadaní BSM, pričom dovolací súd zastáva názor, že ich úvahu by mohol preskúmať, len pokiaľ by bola zjavne neprimeraná. Žalovaný v tejto súvislosti uviedol rozhodnutia odvolacieho súdu, v rozpore s ktorými odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie, rozhodli a to uznesenie NS SR sp. zn. 2MCdo/5/2008 zo dňa 29. 04. 2009 a uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/104/2017 zo dňa 29. 10. 2018.

Podľa dovolateľa súdy žiadnym spôsobom nezdôvodnili a ani sa bližšie nevyjadrili, prečo by malo byť vyššie uvedené použitie finančných prostriedkov v rozpore s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka a prečo by mal žalovaný spotrebované finančné prostriedky nahradiť do BSM (355.000 eur - dovolenky, cestovanie, zábava a nakupovanie a 170.000 eur - investičné fondy). Na cestovanie, dovolenky, zábavu a nakupovanie, pritom žalovaný v priemere minul za jeden rok manželstva sumu 71.000 eur, čo sa vzhľadom na výšku jeho príjmov pred a počas manželstva javí ako obvyklé pre futbalistov hrajúcich v zahraničných kluboch a reprezentujúcich Slovenskú republiku. Poukazoval na to, že nakoniec ani žalobkyňa ako manželka počas trvania manželstva nenapádala tento životný štýl žalovaného (napríklad relatívnou neplatnosťou právnych úkonov) a rešpektovala spôsob života žalovaného. Navyše niektoré dovolenky absolvoval so svojimi deťmi. Je potrebné rovnako zdôrazniť, že extrémne fyzicky náročné povolanie žalovaného si vyžadovalo mimo a počas sezóny odpočinok a regeneráciu aj vo forme dovolení, aby vôbec žalovaný mohol svoje povolanie vykonávať riadne, ktorá skutočnosť sama osebe

spochybňuje správnosť a logickosť záverov konajúcich súdov.

3.3. V závere dovolateľ navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil v zmysle § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 450 CSP s tým, že žalovanému prizná nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod [§ 420 písm. f) CSP] zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z vád uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. „zmätočnosť“ rozhodnutia) znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá aj jeho dôvodnosť.

5. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

6. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

7. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami/námietkami uvedenými v odvolaní.

8. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

9. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup

musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

10. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu znakov vady podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia v podstatnej otázke, od ktorej záviselo správne rozhodnutie veci.

11. Podstatnou otázkou, od ktorej záviselo správne rozhodnutie veci, je použitie zásad vyporiadania BSM súdom v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka ohľadom sumy vo výške 525.000 eur (zarobená a spotrebovaná žalovaným na osobné účely) a 450.000 eur (použitá zo spoločného majetku na rekonštrukciu domu v A.). Súdy dospeli k záveru, že obe tieto sumy má nahradiť žalovaný, pretože boli zo spoločného majetku vynaložené na jeho osobný majetok, resp. spotrebu. Z pohľadu namietaného nedostatočného odôvodnenia je zrejmé, že prvostupňový súd sa spornými otázkami zaoberal v bode 26. rozhodnutia, avšak bližšie ich neodôvodnil, len konštatoval, že sumy musí zohľadniť pri určení vyporiadacieho podielu. Odvolací súd ohľadne spornej sumy vo výške 525.000 eur, ktorá bola spotrebovaná žalovaným, poukázal na dôvody súdu prvej inštancie, ktorý však sám tieto otázky neodôvodnil (bod 33. napadnutého rozsudku). Chýba tak odpoveď na otázku, prečo je žalovaný túto sumu povinný nahradiť, a to pri aplikácii § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Otázku vyporiadania sumy vo výške 450.000 eur odvolací súd riešil v bode 26. a 32. napadnutého rozsudku, keď uviedol, že v konaní nebolo nepochybne preukázané, že vlastníčkou domu v A., do ktorého boli tieto finančné prostriedky preinvestované je žalobkyňa a bez ďalšieho skonštatoval, že ním je žalovaný. Z vyjadrení účastníkov konania vyplýva, že ani jedna zo strán sa nehlási k vlastníctvu tejto nehnuteľnosti a táto skutočnosť je medzi stranami sporná. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia však nie je dostatočne vysvetlené, na základe akých skutočností zistených vykonaným dokazovaním súdy prijali tento právny záver. Najvyšší súd podotýka, že až vyriešením tejto podstatnej otázky (otázky vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti), bez akýchkoľvek pochybností, je možné relevantne určiť, ktorí z bývalých manželov je povinný nahradiť túto sumu do masy BSM.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je pre nezrozumiteľnosť dôvodov nepreskúmateľné, a to do takej miery, že nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP. Vada tejto povahy je dôvodom, ktorý zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň aj jeho dôvodnosť. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu.

13. So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec v rozsahu zrušenia mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP).

14. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.